

TAPOLCZAI LAPOK

EZELEŐTT TAPOLCZA ES VIDÉKE.

FELELŐS SZERKESZTŐ: SZIGETHY ÖDÖN. KIADÓ ÉS TULAJDONOS: LÖWY B.

Előfizetési ár: Egész évre 10 K., félévre 5 K.,
negyedévre 2 korona 50 fillér.

Megjelenik minden vasárnap.

Hirdetések árszabály szerint.
Nyílt-tér sora 1 korona.

Május...

A természet örökkévaló rejtelmes erőiből virul ezen a tavaszon is az élet. Május, virágos, termékeny, életet szóró, köszöntött reánk. Ha házak közül kimenekül tekinteted és lelked a szabadba; ha az eszedet a halálnak gigászi tragédiájáról el akarod egy órára terelni és be akarsz tenni azzal a gondolattal és látvánnyal, hogy van még élet, hogy az emberek gonosz-sága és ostobasága még nem mérgezte meg az élet valamennyi forrását: menj ki a rétekre, a hegyekre. A gyümölcsösök mindenfelé egyetlen nagy zöld csokornak látszanak; a virágok fehér, bibor, halavány rózsaszín hava fődí be a földeket. Lenn a földön kemény csatát vív minden cérnányi szélességű helyért fű és virág: a fű buja zöldje tusára kél a sárga és kék virágokkal s a földön csak úgy pompázik, csak úgy duzzad a diadalmas élet. Minden, ami nő és fejlődik, dusan, buján, viharosan halad. Egy nap alatt most annyit nő minden, mint más esztendőben ilyenkor egész hét alatt. A gabona embernek, állatnak bőséges gazdag ennivalót ígér: ahogy most virul odakünn az élet, úgy látszik, mintha a jobb esztendők termésével kárpótolna bennünket az élet. Látva ezt a gazdagságot, az életnek ezt a pompázását, egy-egy pillanatra megrendülve áll meg az ember a természet háztartásának eme nagy rejtélyei előtt. S a pompázó fák, a dus virágok, a hullámzó kalászkok, zöldelő fű látára lehetetlen elhessegetni ezt a gondolatot.

A természet élni akar, az élet mennyiségének egyformának, magának az életnek folytonosnak kell lennie a földön — így akarják a természet méhében szunnyadó, az életet akaró, az életben megnyilatkozó erők. Az ember — vakságában, konokságában, világának botor rendjében most az élet ellenségévé szegődött s ahol éri, pusztítja, zuzza az életet, amely megvan és nem engedi megszületni azt, amely ide kívánczik. A gyümölcsöt érlelő fa, a virágpalástba öltözött föld, a buja fű, a sudár kalászba szökkenő mag, vajjon nem ide költözött-e az az élet, amelyet a háboruban a botor emberek elpusztítottak és nem itt tör-e elő gyümölcsben, virágban, kalászban, fűben az az élet, amelyet a háboru megszületni nem engedett? Mintha gonosz varázslat ülne szemedre. A virág pártájából apró, integető szemek panaszos tekintete kandikál ki, kelyhéből siró, gögicsélő, vékony harangszó kondul s amonnan meredt szemű halottak bámulnak rád... a háboru.

A természet mögött megjelenik az ember, az élet mögött a háboru... S rád borul a nyugtató, kétségbeesett szomorúság, hogy ember vagy és nem fa vagy fűszál... De nem, nem... hinni kell az emberben.

Mily nagyszerű és finom házikót épít a természet a jövő gyümölcsnek, a holnapi kenyeret mily gondos rejtelmekbe csomagolva óvja és növeli számunkra. Színei mily dusak és formái mily változatosak! mennyit épít és mennyit rombol, hogy újra teremthessen!... De mégis, mily szegény és ösztövére mindez ahhoz képest, amit az ember tesz, elgondol, képzel és szenved! Abban, ahogy most is pusztítja ennénhusát, még ebben is a nagyságnak mekkora teljessége van meg.

Találékony, erő, ész, kitartás, áldozat, hűség, jóság, ostobaság, elvetemedettség, eme szereplők minő csodálatos színjátéka folyik most az ember kegyelméből és kegyetlenségéből a világon! Kőből való hegyeket tüntet el, ha utjában vannak és hullahalmokat épít, ha valami céllal kecsgeteti. Szándéka nyomán folyók tűnnek el és új medrek nyitódnak, amelyekben parancsa szerint víz avagy vér folyik. Munkában kérésült kezek milliói ütemesen szerint halált szórnak.

Halált... Sok halált.

De a könnyek fátyola ne zavarja annyira tekintetünket, kétségbeesés köde ne borítsa el oly nagyon elménket, hogy meg ne lássuk: mily nagy, mily hatalmas az ember! Soha el ne feledjük, mennyit tud alkotni és mennyit rombolni, milyen gonosz és milyen jótét-lélek tud lenni! Számoljunk azzal és iktassuk bele a jövőre néző gondolatainkba: mi minden telik ki az embertől! Vessük jól eszünkbe: mit tud az ember és ebből a tudásából, hatalmának ebből a teljességéből mérítsünk hitet a jövőre! Ember számára már alig van komoly lehetetlenség a földön. Van már erő és hatalom, amellyel a földet paradicsommá lehet varázsolni, van már erő, amellyel minden ember számára dus terítéket lehet megteríteni az élet asztalánál. Mily szép a májusi zölddel díszlő fa, a gyermeklánc és gólyahir színes keskenőjével takaródzó föld, a szél suhantására megborzongó kalász! De mi volna ez a fejedelmi pompa is: szép, egészséges, örvendő ember-virágok és palánták emberi pompájához képest! A virág szerkezete finom: de gondolj a tengeraltattjárókra és mikroszkópokra, a bakteriumot ölé szerekre és Tizián vagy Rubens színeire, a szedőgépre vagy dinamóra! Az ember hatalmas megvan... Hogy milyen nagy, ezt a mostani szörnyű tetemrehívás mutatta

meg ámuló és borzadó szemünknek. Gondold el, hogy ezzel a dühvel, ezzel a kétségbeeséssel, ezzel a könnyelműséggel és bőkezűséggel, amellyel most egymás ellen harcolnak az emberek: hogy így indulnak majd csatára valamennyiük közös ellenségei: a szegénység, a betegség, az iszákosság, a föld mostohasága, a tudatlanság ellen.

A reménységnek ezeket a színes foltjait himzi az élet gyászos fátyolára ezen a virágontó tavaszon a május, ha megértő lélekkel révedzel el hegyek öln és finom tavaszi illatnak szárnyain bocsátod el a lelkedet ringatózni...

Községi gyűlés.

Tapolcza nagyközség képviselőtestülete április hó 30-án tartott gyűlésén kiutalja községbírónak Balatonfüredre a vasúti értekezletre történt utazásának költségét. Elutasítja Varga Anna tapolczai illetőségét. Pressing Gábor téglaházi bérlő kérvényére, amelyben szerződésének 1917. évi január 1-en leendő megszüntetését kéri, — határozza, minthogy a dolog még korai, egy negyedév múlva ujítsa meg kérelmét.

A Ganz Rt. értesíti a községet, hogy a villanyfelárt 400% ról 200%-ra leszállítja a korábbi leveleiben is már közölt feltételek mellett s a 20% is megszűnik, ha a hajtóolaj árában a háboru előtti állapot beáll. A tárgyhoz sokan hozzászóltak, végre Marton Gyula és Berger Vilmos indítványára elhatározza a képviselőtestület, hogy a 40% felárt április 1-től 200%-ra szállítja le és a fennmaradó 20% ot is csak a háboru tartama alatt fizeti.

Dr. Kovács Vilmos indítványára elhatározza, hogy az 1915. évi községi számadásnál mutatkozó 6844 K pénztári maradványt jéggyári részvényekre fordítja.

Horváth Jenő főjegyző és Németh Jenő adójegyző részére fizetésük 250%-át, betudva a 400 korona államsegélyt, — illetőleg így fizetésük 100%-át az 1916. évre drágasági pótlékkal megszavazza és a már jóváhagyott 1916. évi költségvetésben e címen felvett összegből kiutalja.

Dr. Kovács Vilmos képviselő, ugyismint a Mogyorós-tető ügyében a község jogi megbízottja, ismerteti a veszprémi püspökkel folyamatban levő pert s ajánlja, hogy a per folytatása vagy netáni egyezségkötésben hozandó határozatot hagyja el a következő gyűlésre, amit a képviselőtestület el is fogadott.

A jéggyár ügyében jelenti főjegyző, hogy a részvények jegyzése tárgyában a képviselőtestület a megjelentek számánál fogva jogérvényes határozatot hozhat; előadja továbbá, hogy Szollár Gáspár a telek eladása ellen felebbezést adott be. Szollár Gáspár a megnyugtató válasz után felebbezését visszavonja. Ez után községbíró felteszi a kérdést, jegyez-e a képviselőtestület 10 ezer korona erejéig jéggyári részvényt? Igennel szavazott 27 képviselő, nemmel 2, nem szavazott 2 képviselő. Ennek értelmében a képviselőtestület elhatározza, hogy az 1915. évi pénztári maradványt jéggyári részvényekbe fekteti, a hiányzó összeget pedig nyílt kölcsönből fedezi.

Helyeslőleg tudomásul veszi a képviselő-

testület, hogy Bozzay János a Halastó tisztogatói munkáját □-ölenként 1 K 50 fillérért elvállalta.

Tótik Imre kérelmére a községtől eddig bérbé birt lakást október 1-től 3 évre évi 660 koronáért bérbeadja, de a község semmiféle átalakítást nem vállal.

A rendőrök és tűzoltók részére kérelmükre évi 40 korona lábbelikárpótlást megszavaz.

Elfogadja a róm. kath. iskolaszéknek a zárdai tanítónők nyugdíja ügyében beadott felebbezését és azt az iratok kapcsán illetékes helyre felterjeszti.

Jégyvár.

A jégyvár épül. Maholnap már magasán kint lesz a földből. A munkások gyorsan dolgoznak, hogy a hónap vége felé már készen is legyen az épület.

Ott épül a villanytelep mellett, melyet szintén építenek. Magas téglarakások, építő-állványok veszik körül a jövő „gyárnegyed“-ünket. Reméljük, hogy a téglarakások és az állványok mihamarabb eltűnnek és mögöttük kiemelkedik a jégyvár.

Az igazgatóság is gondosan építi az üzem alapjait, szilárdan, nehogy az első kemény tél befagyassa a vállalatot. A nagyobb fogyasztókkal — nagyon helyesen — a következő kötelező nyilatkozatot iratja alá:

Kötelező nyilatkozat.

Alulírottak, kik a „Tapolczai Jégyvár Részvénytársaság“ részvényeit jegyeztük, kötelezettséget vállalunk a részvénytársaság javára arra nézve, hogy az alant jegyzett jégmennyiséget a gyár első négy évében, vagy 1916—1920 években, a vállalat minden évben átvevessük. A jegyzett jég arát az igazgatóság fogja a fogyasztás és üzemi költségek tekintetbe vételével évről-évre az aláírók részére kedvezményesen megállapítani, s annak határozata bennünket kötelez. Bár a jegyzés fenti négyéves időtartamra kötelező, mégis minden üzleti év elején a vevő fel a jegyzett mennyiséget — az igazgatóság kikerendő engedélyével — a határolt időre kötelezően felemelheti.

Aki az alant jegyzett mennyiséget át nem veszi, köteles lesz az át nem vett mennyiségnek a fenti módon évenként megállapított arát az igazgatóság által megszabandó időben a társaság pénztárába befizetni.

Tudomásul vesszük, hogy az átveendő jéget másnak át nem adhatjuk; e kötelezettség megszegése esetében elvesztjük a jogunkat azon árkedvezményre, amelyben a magánfogyasztókkal szemben részesültünk, s az átveendő jégmennyiséget oly árban leszünk kötelesek fizetni, mint ezt az igazgatóság évről-évre, a szerződésen kívül álló magánfogyasztókra nézve megszabja.

E megállapodás a fenti időtartamra az esetben is kötelez bennünket, ha megszűnnénk részvényesek lenni, s az igazgatóság tetszésétől függ, vajon azok kötelezettségét, kikre részvényeink átruháztak, elfogadja-e a miénk helyett, bennünket mentesítő hatállyal.

A jég átvételére vonatkozó kötelezettsége alól csak az esetben mentesülünk, ha bármelyikünk a négy év alatt elhalna s üzlete is megszűnik. Üzletátruházás esetén azonban a kötelezettség változatlan marad.

Ha valamelyikünk üzleti forgalma akként változnék, hogy a kötelezett mennyiséget ipari üzemből fel nem használhatja, az igazgatóság, ha a kérelmet méltányosnak találja, vagy feloldja a kérelmezőt a mennyiség átvétele alól, vagy pedig megengedheti, hogy azt magánfogyasztóknak eladhassa.

Alulírottak az alant jegyzéssel mindezen feltételeket magunkévé tesszük, s az ebből előálló bármely vitás kérdés tekintetében alávétjük magunkat a tapolczai kir. járásbíró hatáskörének és illetékességének.

Reméljük, hogy aláírásával minden érdekelt megerősíti a jégyvár alapjait, mert közös érdekünk, hogy e vállalat olyan legyen, mint amilyenek kiterveztük.

A balatoni kormánybiztos feladatai

Említettük, hogy a földművelésügyi miniszter dr. sipeki Balás Béla Zalavármegye főispánját nevezte ki a Balaton miniszteri biztosául, akinek feladatáról a miniszter az alábbi leiratban értesítette a Balaton Szövetséget.

„A Balaton magas vízállásából eredő számos feladat, továbbá balatonmenti érdekek kiszolgálására épült aszfóli villamosközpontnál felmerült tarthatatlan állapotok, nemkülönben a Balatonmentén érdekelt megnyugtására szükséges egyéb intézkedések a teendők oly nagy tömegét hozták felszínre, hogy legegyszerűbbnek láttam azokat egy kézben összpontosítani, annál inkább, mert országos érdek, hogy a balatonmenti fűrdő- és üdülőtelepek a modern igényeket kielégítő színvonalra emeltesse.

Ezen intenióból kifolyólag a belügyminiszter ural egyetértőleg miniszteri biztos kiküldését határozta el és a miniszteri biztosi teendők ellátásával dr. sipeki Balás Béla zalavármegyei főispánt bízta meg.

Főbb vonásaiban a miniszteri biztos feladatát fogja képezni:

1. hogy a Balaton vízállása és különösen az erős hullámverés által okozott károsodásoktól a tó mentén épült telepek a 2850—1914. számú rendeletben megjelölt állami támogatás felhasználásával megvédessenek;

2. hogy ezeken a telepeken, a közegészségügyi szempontokból mellözhetlen lecsapolási, vízvezetéki és csatornázási berendezések létesíttessenek s általában egységes irányítás mellett megtörténjenek azok az intézkedések, melyek a balatoni fűrdőhelyek és üdülőtelepek föllendítése, a föllendülés állandósítása és a község modern igényeinek kielégítése végett szükségesek;

3. hogy az új telepek létesítésének, a parcellázásnak, az építkezéseknek előfeltételei a Balatonnál érdekelte három vármegyében egyöntetű szabályrendeletek megalkotásával megállapíttassanak;

4. hogy a nyaralóközönség jó és olcsó ellátása a közlekedés terén foganatosítandó megfelelő berendezésekkel biztosíttassék;

5. hogy az anyaközségek és telepek között ezidőszert fennálló ellentétek orvoslásával egyidejűleg a telepek részére lehetővé téssék, hogy magasabb igények kielégítéséhez és a modern haladáshoz szükséges pénzeszközöket maguk részére a községekkel függetlenül és azok megterhelése nélkül megszerezhessék;

6. hogy az aszfóli villamostelep, melynek fennállása és üzemből tartása egyelőre csak a háboru tartamára biztosítva, akként rendeztessék, hogy a községek, fűrdőtelepek és magánosok által létesített és több millióra rugó befektetések sérelmet ne szenvedjenek.

Fölvívom a szövetséget, hogy a miniszteri biztos működésében hathatósan támogassa, s egyben értesitem arról is, hogy rendelkezésem értelmében a balatonmenti érdekelteket a miniszteri biztos fogja értekezletre egybehívni.

Budapest, 1916. évi április hó 10-én. Ghillány s. k.

A kormánybiztos és a balatoni kormánybiztosi hivatal részére a földművelésügyi miniszterium épületében rendeztek be helyiséget. A kormánybiztosi hivatal fogalmazói és műszaki személyzet támogatja nehéz munkájában. Az új hivatal ajtaján

„Balatoni kormánybiztos“ jelzőtábla van. Balás Béla főispán ezenkívül Keszthelyen is rendez be hivatalos helyiséget, ahol a külső munkálatokat fogják intézni és irányítani.

Az új hivataltól, illetőleg annak fejtől az egész Balatonvidék fellendülését várjuk és erős a reményünk, hogy nem csalatkozunk.

Időszerű jegyzetek.

Béna katonák. Itt a békés területen ők képezik a háborunak legszomorubb jelenségeit és mikor nézzük őket, eszünkbe jutnak azok a szép virágos, lobogós vonatok, amelyek a háboru kezdetkor átrobogtak a vasúti állomásokon, vitték az ép, erőteljes fiukat az ismeretlenbe, a különböző harcterekre. És ők mentek, mentek lelkesen, délceg tartással, derült arccal, mintha lakodalomba mentek volna. De régen volt ez, századokra való események történtek azóta, országok pusztultak, királyok lettek földönfutók, folyt a vér mindig, mintha a világ életerét metszettek volna keresztül. Azok közül mind többentérnek vissza félkarral vagy mankóval sántítva. Nem az a lelkesedés ég most bennük, a vidám derü helyett bágyadt komolyság ül arcukon, délceg tartásukat a szenvedés szülte megrokkánás váltotta fel és a szép tavaszt gondterhes bámullattal figyelik. Látunk aztán más katonát, ez is azon a virágos vonaton ment, hosszú, nehéz élet, ezer fáradalom, szenvedés után most ismét visszajött, szabadságra, meglátogatni hozzátartozóit.

Mennyire más ez a katona, mint a rokkant. Tartása talán nem oly feszes, de erőteljes, arcát valami nemes vonással vonta be a harci élet.

Öröm hallani ezektől az egészséges, komoly katonáktól azt a feltétlen bizalmat, mellyel legyőzhetetlenségükről beszélnek! Há ha még kitüntetés ragyog a mellükön!

Akár a béna, akár a kitüntetett katonának jövőbeli sorsára gondolunk, úgy találjuk, hogy a közlegő békés idők társadalmában egy új tisztelt osztályt fognak képezni. Nem azt fogjuk nézni bennük, mivé lesznek a polgári életben, hanem azt a béna kezét-lábat, mely erettünk veszett el, azt az érmet, amelyért életét tette kockára erettünk, kötelességteljesítés közben.

A kabát üres ujját, a mankót, falábat meglátjuk, de meglátjuk az érmet is, ha a munkáskabát helyett a szekrényben ragyog is. Meglátjuk és szeretetteljes tisztelettel köszöntjük, kalapot emelünk előttük.

Szülők, édesanyák, papok, tanítók, tanítók meg a gyermekeket, hogy ha béna vagy hős katonát látnak, tisztelettel nézzenek reá és köszöntsék őket meleg szeretettel.

Gyermekek katonai egyenruhában. Mióta háboru van, azóta nagyon elszaporodott a gyermek- vagy mondhatjuk kisedekatonák száma. A gyermek örül az egyenruhának, a szülőt a gyermek iránti szereteten kívül a hiúság is vezeti, hogy kis fia egyenruhában járjon. Így születnek a liliputi őrmesterek, zászlósok, hadnagyok, kapitányok, generálisok. Vajjon nem komikus e, midőn a felnőtt emberhez hasonló ruhában ügyetlenül feszteleg a pöttön kis ember. Hiszen, ha a civil felnőttekhez hasonló ruhát hord a gyermek, akkor is komikus, a katonai egyenruha ilyen majmolása pedig nemcsak komikus és a gyermeknek kényelmetlen, hanem annak egyenes profanizálása. — A budapesti rendőrhatalóság rendelkezett adott ki, mely szigorúan tiltja, hogy gyermekeket katonaruhába öl-

töztessenek; a bűntetni fogják a vidékre is ki gyermekkatona

Háborus seg
könyvelmü és indította a kor és legmegbízható szervezeti zottságokkal zettek anyagi tromból azok zete a hiányz nélkül is elég rus segéllyel v között, amikor gesünket megf vadabb erőfesz gitésünkre töre való takarékos hazaárulásnak szigorubban ké államsegély ne és a lakosság lag ettől a seg maga dolgozn val munkálkod háborus segély és célja a tény ne jusson arra

KÖZS

288—1916.

Az 1915. é mében mind mán 1914 a landó jellegű kalmi haszónak, amelyek bejelentését tette, de am értelmében toznak és a voltak, tartó 1916. évi községi elő egerszegi m nál bejelent

A bejelen kihágást ké Tapolcza, Németh Je nagyközségi je

NY

RO SAV

megny má

Felvitágo

* E rovatban szerkesztő.

Polgári gyak felvét Lustig

Csak azoknak a cigarettázóknak,
kik egészségükre való tekintetből szívesen költenek naponta 2—3 fillérrel többet:
MODIANO-clubspecialité szivarkahüvelyek

Orvosi tanácsra a hüvelyeken nincsen sem bronz, sem szinnyomás, de minden hüvelyben benne van viznyomással a gyáros aláírása: *S. D. Modiano*

töztessenek; a tilalom ellen vétőket szigorúan büntetni fogják. A rendeletet, mint halljuk, a vidékre is kiterjesztik s így megszűnik a gyermekkatona nevelésének serege.

Háborus segély. A háborus segéllyel való könnyelmű és lelkiismeretlen pazarlás arra indította a kormányt, hogy a legfüggetlenebb és legmegbízhatóbb közigazgatási és pénzügyi szervezethez tartozó tagokból álló bizottságokkal vétesse revízió alá a segélyezett anyagi helyzetét és törölje ki a lajstromból azok nevét, kiknek gazdasági helyzete a hiányzó munkáskéz dacára segély nélkül is elég szilárd alapokon áll. A háborus segéllyel való visszaélés a mai viszonyok között, amikor a minket és nagy szövetségünket megfojtani törekvő ellenség a legvadabb erőfeszítéssel éppen gazdasági gyengítésünkre törekszik, amikor a minden téren való takarékoság erkölcsi kötelesség, szinte hazaárulásnak nevezhető. Ezért tehát a legszigorúbban kell örködnünk afelett, hogy az államsegély ne a proletárok számát növelje és a lakosság ne várja ölbetett kézzel kizárólag ettől a segélytől létfenntartását, hanem maga dolgozni képes erejével és buzgalmával munkálkodva törekedjék arra, hogy ez a háborus segély, amelynek igazi rendeltetése és célja a tényleg rászorultak segélyezése, ne jusson arra nem szorulóknak kezébe.

KÖZSÉGHAZABÓL.

288—1916. szám.

Hirdetmény.

Az 1915. évi XXI. t.-c. 8. §-a értelmében mindazok, akik a háboru nyomán 1914 augusztus 1. óta olyan állandó jellegű vagy csak ideiglenes alkalmi haszonhajtó foglalkozást folytatnak, amelyeknek az iparhatóságnál való bejelentését a törvény kötelezővé nem tette, de amely az 1875. évi 39. t.-c. értelmében III. oszt. ker. adó alá tartoznak és arról eddigelé megróva nem voltak, tartoznak ezt a foglalkozásukat 1916. évi május hó végéig, akár a községi elöljáróságnál, akár a zalaegerszegi m. kir. pénzügyigazgatóságnál bejelenteni.

A bejelentés elmulasztása jövedéki kihágást képez.

Tapolca, 1916 május 4.

Németh Jenő
nagyközségi jegyző.Győry János
bíró.

NYILTTÉR.*

ROHITSCHI

SAVANYUVIZ-FORRÁS

megnyílik, mint a békében,

május elsején.

Felvilágosítást az igazgatóság ad.

2-6

* E rovatban közölték nem vállal felelősséget a szerkesztő.

Polgári iskolát végzett tanuló
gyakornoknak
felvétetik június havában
Lustig József és Fia cégnél.

HIREK.

Ács Ferenc

Öreg embert búcsúztatunk, őszszakállu, fehérhajú embert, kinek lelke mindig ifjú volt. Öregnek, fehérhajunak ismertük Ács Ferencet mindig, hisz oly nagyon régen volt fiatal: — hadnagy.

Nagyvennyolcban.

Ifjúsága e küzdelmes, lelkesülő koré, öregsége a miénk volt. A kincsét: a lelke nemességét, lelkesültségét, mellyel e kor telítette, mi élveztük. Nekünk mesélte el a nagy idő nagy tetteit, bennünket lelkesített a dicső multtal, melynek harcosa volt, minket tanított verseiben...

Költő volt. A költői szellem soh'sem öregszik, csak bölsebb lesz. A lira után jön messze, messze az elégia... a tanítás, a bölselekedés. Mint az emberi élet tavasza után a nyár, az ősze után a tél...

Ács Ferenc tavasza harcoss volt. Küzdött karddal a kezében, dallal az ajkán, a legjobbjaink oldalán. Harcolt és dalolt. Harcolt a nemzetéért, dalolt a szabadságért.

Nagyvennyolc után jött a negyvenkilenc. A szomorú bujdosások ideje. Az üldözéseké. Hosszú, keserves napok voltak. Az élet bántásai elől a családban kerestek menedéket az emberek... A világi élet ütötte sebeket a családi élet melege, boldogsága gyógyította.

De jött a kiegyezés, a napsütés, a szabadság, mikor dalolhatott, mikor ujjonghatott, mert szabad volt. És ujjongott és dalolt. Dalolt a fővárosi lapokban, a szép-irodalmi lapok egész sorában. Vasárnapi Ujság, Magyar Szalon, Magyar Génusz, meg ki tudja melyikben...

Itthon meg valóságos emporuma volt a diszeli kuria a vidék szellemi életének. A nagyasszony kedvessége, a ház urának kiválósága mindenkinek kedvessé tették a házat. Uri társaság gyönyörködött szellemében, paraszti emberek élvezték jószágát.

De mult az idő, a nyár, az ős, új emberek jöttek és a ház meghittebb lett, Ács Ferenc ritkábban küldte verseit Pestre. Hisz itt volt a gárdájának az organuma, a Tapolca és Vidéke, mely a Balatonvidék e völgyének fejlődését munkálta. Sok szép verse, tartalmas írása jelent meg e lapban. Mi már csak ritkábban közölhetjük dalait, melyek alatt szerényen a két betű volt: Á. F.

Már csak az emlékezések napja, ünnepek hangulata szólaltatta meg, majd a nagy harc, mely annyi szomorúsággal töltötte el érző szívét. Dalolt nekik a multról, hogy abból erőt merítsünk, vigasztalódjunk.

Majd egy éve nagy szomorúság érte: elvesztette élete párját, kivel hosszú hatvankét éven át együtt gyönyörködött a napsütésben, a madárcsicsérgésben, a virágok illatában... Elmúlt a napsütés, szomorúság, az egyedülvalóság szomorúsága vette körül a szépséges élet diszeli otthonát. Hisz az élete párja a temetőben pihen...

Kiment hozzá, virágot vitt a sírjára. Szomorúságát elpanaszolta nekünk verseiben. Ő nem vigasztalódott, csak vigasztalt. Most Husvitra is verset írt, hogy hitével higgyünk, vigasztalásával vigasztalódjunk: „Ember, bölsebben nem tehetsz, mint ha hiszel, remélsz, szeretsz.”

Hitt, remélt és szeretett. Ilyen volt az élete. Nyolcvannyolc évi élete. Keveseknek adódik meg a nyolcvannyolcadik év, az emberi élet fehérhajú tele. Egy szép, hosszú élet utolsó évszaka. Mikor már nincs mit várni... új tavaszt... mikor elkészültünk a nagy utra...

Rövid volt a szenvedése. Csütörtökön a kora hajnalban örökre elaludt. Temetése tegnapi délután volt Diszelben. Könnyeztünk koporsója láttán, mert szerettük. A nagy szeretet és tisztelet jele volt a sok ember, ki elment búcsút venni tőle, az őszhajú, galamblelkű honvédót.

Megyegyülés. Zalavármegye törvényhatósági bizottságának holnapi napon tartandó közgyűlésén 94 tárgy lesz, amelyek közül érdekesebbek: A csáktornyai járási főszelektőrői állás betöltése. A balatoni hajózási ügye. Tapolca képviselőtestületének határozata, a rendőrbiztos drágasági pótléka, a helypénzszedési jog bérbeadása és az anyakönyvi díjak hovatartozása tárgyában hozott határozatai.

Gyermekvédelem. Hertelendy Ferencné hívó szavára asszonyaink sokasága jelent meg a mult vasárnap délutánra kitűzött gyűlésen. Ott voltak Tapolca és a vidék érdeklődői, hogy meghallgassák a gyűlés szónokát: *Báthory Nándornét*, ki tartalmas, szép beszédben szólt az asszonyokhoz a gyermekápolásról, a csecsemővédelemről. Felhívta a hallgatóságot, hogy vegyen részt egy csecsemővédelmi intézmény létesítésében. A közel kétórás előadást élénk figyelemmel kísérték, hisz amit a jeles nőszónok mondott, az igaz volt, az megkapó volt. De hát célját: a gyermekvédelmet szolgáló egyesület megalakítását nem érthette el, mert ehhez oly összeg lett volna szükséges, amely most, mikor oly nagy teher hárul a társadalomra, nem áll rendelkezésre. De a gyermekvédelem ügyének mégis használt az értekezlet, mert a két tapolczai nőegylet fog majd fokozottabb tevékenységet kifejteni e szép cél érdekében.

A negyedik magyar hadikölcsön jegyzésére vonatkozólag a helybeli intézetektől a következő értesítéseket vettük:

A *Tapolczai Takarékpénztárnál* a most folyamatban levő negyedik hadikölcsönre az első jegyzési időszakban 702.000 korona öt és feles pénztárjegy és 129.200 korona hat százalékos hadikölcsön jegyzetett. Eme összegekkel együtt nevezett intézet az eddigi négy hadikölcsönből ezideig 1.897.300 korona jegyzést továbbított. Az itt feltüntetett tekintélyes összeg természetesen csak úgy volt elérhető, hogy az intézet nem kimélt időt és fáradságot arra nézve, hogy a hazafias célt szolgáló kölcsön előnyös voltáról ügyfeleit felvilágosítsa és a nála jegyző nagyobb feleknek s lombardkölcsön útján való jegyzést megkönnyítse és a betétek visszafizetésénél is a legmesszebbmenő előzékenységet tanúsította. Nagyobb tételeket jegyeztek: Lessner M. Fia 300000, Tapolczai Takarékpénztár 100000, Hertelendy Ferenc 50000, Berger Vilmos 30000, Svastics Gyula Balatonederics 25000, Verőczy Károly 24000, Takács Jenő 20000, Csekő Kálmán Monoszló 20000, Dr. Folly Gyuláné Pécs 20000, Kraicsovits Ignác Kővágóórs 18000, Dr. Lőke Mór 12000, Schlesinger Miksa Kővágóórs 10000, Dr. Berger Sándor 10000, Weltner Adolfné Nemesgulács 10000, Gerard Károly Szentpéterúr 7500, Halász Ignác Kaposvár 6000, Birkás Antal Balatonszepezd 6000, özv. Csöndes Józsefné 5000, Dr. Szende Istvánné 5000, Pék János Mindszentkál 5000, Hiller Ignác 5000, Neményi Géza 5000, báró Puteáni Géza Balatonederics 5000, Lessner József 5000, Simon Alfréd Keszthely 5000, Marton Gyula 5000, báró Babarczy Sándorné, Kőszeg 17500 koronát.

A *Balatonmelléki Takarékpénztárnál* a jegyzések összege eddig meghaladta a 200.000 koronát. Az intézet saját részére ismét 100.000 korona névértékű hadikölcsönkötvényt jegyzett.

A *Tapolczavidéki Gazdasági Takarékpénztárnál* a IV. hadikölcsönre a felek 340.000 koronát jegyeztek, melyből a nagyobb jegyzések a következők: Merkly Belus Lajos 70000, Forster Elek 40000, Berger Károly 30000, Rouse Miksa 28000, Balogh Gyula Balatonhenye 20000, Pruska Ferenc 20000, Pátzay György körjegyző gyűjtése 20000, Szezemsky Gyula Monostorapáti 15000, Kardos Mór 10000, Sági Péter Nemesgulács 10000, Csillag Ernő körjegyző gyűjtése 10000 korona. Az intézet saját részére újból 30000 koronát jegyzett.

Tanulók a kárpáti falvakért A háboru sebei között nem utolsó a kárpáti falvak elpusztítása, amelyeknek újraépítése javára a vallás és közoktatásügyi miniszter az oroszok kiűzetése napjának évfordulóján, május elsején az ország összes elemi, polgári és középiskoláiban u. n. kárpáti ünnepély

tartását rendelte el. Többféle gyűjtés volt már iskoláinkban a háborúval kapcsolatos célokra, mindig a legjobb eredménnyel, úgy volt ez most is. Hiszen a gyermek erkölcsi és hazafias érzékét nemesíti a szülő, aki így közvetve áldozatot hoz gyermeke útján a nemes célra. Ezt mutatja a Tapolczán tartott kárpáti ünnepélyek anyagi eredménye. Az iskolákban e napon délelőtt 10 óráig tanítás volt, amely után hazafias énekek, alkalmi beszédek keretében tartották meg iskoláink az ünnepélyt, amelyeknek anyagi eredményét az alábbiakban hozzuk. Összegyűlt: az áll. polg. fiúiskolában 154 K 70 f., az áll. polg. leányiskolában 75 K., a rom. kath. elemi leányiskolában 30 K., a fiúiskolában 23 K 50 f., az izr. elemi iskolában 40 K 68 f., az óvóban 63 K., az iparostanulók iskolájában 10 K 50 f., összesen 397 K 48 f. Szép összeg, amely a kárpáti falvak felépítésére alakult bizottságnak az ünnepély napján elküldött. Áldozatot hozni vérben és anyagiakban, hazafias és felebaráti kötelesség, ez utóbbiaknak iskoláink teljesen megfeleltek.

Országos vásárunk forgalma. A folyó hó 3-án Tapolczán megtartott országos állatvásár igen élénk volt. Felhajtottak 815 szarvasmarhát, 319 lovat, 156 sertést és 16 kecskét; ebből eladtak 508 szarvasmarhát, 214 lovat, 107 sertést és 8 kecskét. — Az állatok általában magas áron keltek.

Nyilvános köszönet. A Vörös-Kereszt Egyesület tapolczai fiókja részére adakozni kegyesek voltak *Hertelendy Ferencné* urnő 60 koronát, mint a nevét viselő ágyalaptvány folyó havi részletét; *Steiner Martin* ur, Csicsó, 5 koronát. A kegyes adakozóknak ezton mondunk halás köszönetet.

Az Elnökség.

Önkéntes ajánlkozás a hősök emléke tervének elkészítésére. Gyenes Lajos a kolozsvári felsőipariskola rajztanára, földink, akit művészi munkáiról ismerünk és újabb sikereiről hallunk, levelet írt lapunk szerkesztőjének, örömeinek adván kifejezést, hogy a hősök emlékére már összegyűlt az első ezer korona, — egyben ő is ki akarja venni részét a hazafias mozgalomból és készségesen felajánlja munkásságát, amely ugymond — „formába öntené a hősök emlékművét.” — A fiatal művész ingyenes önkéntes ajánlatát csak halás köszönettel vehetjük. A művész levélét annak idején szerkesztőnk, mint a bizottságnak úgy is tagja, fogja előterjeszteni.

Előadás a Balatonról. Dr. Kussinszky Bálint egyetemi tanár, a Régészeti és ember-tani társulat közgyűlésén vetített képekkel kísért előadást tartott a *Balaton környékének arkeológiájáról.* A Balaton mellékének római kori települési viszonyainak fejtegetéséből kiindulva, összefoglaló képet adott az itteni római épületmaradványokról és a villák különböző típusait ismertette. Az érdekes és tanulságos előadást igen sokan hallgatták.

Deák-otthon fiuinternátus Szombathelyen. Ezen állami felügyelet alatt álló intézetben vidéki tanulók kellemes otthont találnak teljes ellátással, állandó fegyelmi és tanulmányi felügyelettel. Tessék tájékoztatást kérni, azaz személyesen érdeklődni. (Köszegutca 46.)

Főmérnöki kinevezés. A kereskedelmi miniszter Sándor Zsigmondot, a zalaegerszegi m. kir. államépítészeti hivatal mérnökét, kir. főmérnökké nevezte ki. Sándor Zsigmond előléptetése nemcsak Zalaegerszegen, hanem Tapolczán és az egész vármegyében is általános őszinte örömet keltett, mert nemcsak hivatalos működése révén, ahol mindenkivel a legnagyobb előzékenységet gyakorolja, hanem társadalmi szereplése révén is megszerezte a legnagyobb, igazán megérdemelt népszerűsége telt szert. Sándor Zsigmond főmérnök, mint kitűnő zenész is, a legszebb elismerést aratta az általa szervezett zalaegerszegi ének és zeneegylet vezetésével. Még ezen a téren is túl tesz sok hivatásos zenészen. Nem pozol, de van zenei tudása és technikája.

A balatoni hajózás. Említettük, hogy a Balatontavi Gőzhajózási Rt. kérvényt intézett a partján fekvő vármegyékhez a hajóáratok

korlátozása érdekében. Zalavármegye állandó választmánya véleményezte a kérelem teljesítését, de a közgyűlés majd csak holnap határoz ez ügyben. Somogy megye közgyűlése egyhangú határozattal elutasította a méltánytalan kérelmet. Reméljük, hogy ez a sors éri Zalavármegye közgyűlésén is. Somogy megye nemcsak, hogy ragaszkodik a régi hajóáratokhoz, hanem még intenzívebbé kívánja tenni a hajózást s ez ügyben fölír a kormányhoz. Hasonló értelemben fejezte ki óhaját lapunk egyik kővágóörsi olvasója, a mult számunkban ez ügyben hozzánk intézett levelében.

A Mollináry-baka — meg a göngyölt héring. H. Gy. orvosnövendék, munkatársunk írja a haretérről: Egy idő óta több szokatlan parancsot kaptunk. Sejtettük, hogy a hadvezetőség valami igen fontos reformot tervez.

Be kellett számolnunk róla, nem unják-e meg a bakák a gulyást, nem kívánnának-e valami változtatást az ellátáson?

Meg kellett kérdezni az embereket, mit akarnának inkább vacsorára: 2 drb. göngyölt héringet, vagy százötven gramm szalonnát?

Hosszu jelentések mentek föl, amikből részben az sült ki, hogy a bakák a göngyölt héringet nem ismerik, részben pedig, hogy nem is akarják megismerni.

De mivel a sózott hal nagyon jó, főleg olcsó és kitűnően szállítható eledel, meg kellett próbálni a népszerűsítését.

Tegnap este minden ember kapott két darabot.

Nagy lelki fölindulást váltott ki a dolog. Voltak, akik még mietőt meg találtak volna kóstolni, spátnit fogtak és elásták, mert hát: „Nézni sem jó az ilyen hullóféle állatot, még gyertyavilágnál sem”.

Akadnak vállalkozóbb szelleműek is. Ezek elhatározták, hogy megesszik, csak azt nem tudták, hogy hogyan fogjanak hozzá.

Erősen eltértek a vélemények: „Sajkában kell fölmelegíteni.” — „Parázson kell kisütötni, mint a szalonnát.” — „Meg kellene főzni.” — „Csak meg kell jól sózni, paprikázni, azután kész is már”.

Megpróbálták mindegyik módon, de a végén csak a spátnival intézték el.

Másnap feltűnően sok volt a maródi. — „Mi baj fiam?” — Kérde az orvos az egyik nagybajszu magyart.

Keserves képpel csak annyit felelt: — „A ruszny...”

— „Hát hányat evett kend?”

— „Egyet sem — jelentem alássan — csak megkóstoltam, de elég volna annak még a szaga is”.

Pedig ez az ember a Kárpátokban zsákban szállított megfagyott gulyást menázsított, porrá törődött fél sajka kenyeret kapott hozzá és víz helyett jeget meg havat szopogatott rája. Néha csak másod-harmadnaponként.

Nem is hiszem, hogy mostanában megint kapunk göngyölt héringet. Mi tagadás, nem nagy sikere volt.

Nem lesz új menetrend. A Máv. közli, hogy új nyári menetrendek ez évben nem lépnek életbe, az eddig használatban volt menetrendek tehát továbbra is érvényben maradnak.

Holttest a Balatonban. A mult héten a somogyberényi parton a Balaton hullámai egy uriasan öltözött nő hulláját vetették ki. A holttesten külső erőszak nyomait nem találták, s így valószínű, hogy öngyilkosság vagy szerencsétlenség történt. A halott kilétét még eddig nem sikerült megállapítani.

A Balatoni Szövetség kérése a műkedvelő fényképezőkhöz. A Balatonvidék számtalan szebbnél szebb képet nyújt, ezeket óhajtja mint tette eddig, a Balatoni Szövetség hivatalos folyóiratában megörökíteni. Felkéri tehát a műkedvelő fényképezőket, akik szeretettel meritik tárgyukat a Balaton vidékéről, hogy felvételeikből egy-egy példányt a folyóiratban leendő közlés céljából a lap szerkesztőjéhez beküldeni sziveskedjenek.

Épül a balatoni körút. A kereskedelemügyi miniszter a balatoni körút 15—35 kilométer szakaszának kiépítését 320000 korona költséggel engedélyezte.

A Dunántúli Közművelődési Egyesület ünnepe Veszprémben. A nevezett egyesület f. hó 21-én tartja Veszprémben, báró *Hornig Károly* bíboros püspök védnökségével, *Apponyi Albert gróf*, *Berzeviczy Albert* és *Rákosi Jenő* részvételével 25.évi ünnepélyes közgyűlését. A közgyűléssel kapcsolatosan ünnepéseket rendeznek, melynek élén *Ovári Ferencz dr.* Veszprém város országgyűlési képviselője áll.

Az Első Magyar Általános Biztosító Társaság 1915. évi mérlegét mai számunkban közöljük, melyből azon örvendetes tény látjuk, hogy a társaság összes ágazatbeli 1915. évi tiszta nyeresége a háboru szülte nehéz gazdasági viszonyok dacára 6,995.923 kor. 58 fillérre rug. E társaság tartalékvagyonja már több mint 213 millió koronát ért el s a mult évben a háboruból kifolyólag különféle segélyalapokra, jótékonyági, továbbá kulturális célokra több mint félmillió koronát adományozott. Azonkívül az eddigi három magyar hadikölcsönre ötvenhét és fél millió koronát jegyzett kerek összegben. A biztosítást kereső közönség különös figyelmébe ajánljuk ezen tőkeerős régi magyar intézetet, mely egyaránt foglalkozik tűz, jég, betörés, valamint élet és járadék biztosításokkal.

A katonákért. A balatonfüredi állami polg. fiúiskola a beteg és rokkant katonák javára jótékonycélu ünnepélyt rendezett szindarab előadásával, továbbá az intézet ének és zenekara által előadott darabokkal. Az ünnepélyt, amely a nemes szellemi szórakozáson kívül 1000 koronát juttatott a háboru sebeinek enyhítésére, az intézet igazgatója és tanárai rendezték.

Mag és palántakiosztás a balatonparti községekben. A m. kir. földművelésügyi miniszter az idén is a Balatoni Szövetség útján konyhakerti magvakat és palántákat osztott ki ingyenesen a balatonmenti községek lakói között. Kiosztottak összesen 3742 csomag magot és 133000 darab különféle palántát.

Nyolcszáz örült Zalamegyében. Az alispáni hivatal statisztikát készítettett a vármegye területén lévő elmebajosokról. A kimutatás szerint a megyében 765 örült és hülye van háziápolásban, mert az országos elmeegógyintézetekben nincs hely a számukra. A legutóbbi hetekben tizenegyet emberen tört ki a dühöngő örültség s ezek közül csak hetet tudtak tébolydában elhelyezni. Valószínű, hogy a háboru növelte meg ilyen ijesztő módon az elmebajosok számát.

Szerkesztői üzenetek.

H. B. Kővágóörs. Köszönet, de már hozott verset nem közlünk. Egyebekben is verset nem szívesen közlünk. Inkább prózai dolgot kérünk.

M. S. Kővágóörs. Hasonló értelemben vettünk még két levelet. Közös óhajunk teljesedni fog. Szíveslyes üdvözlét!

K. J. Annyi harctéri üdvözlét kapunk, hogy azt mind nem hozhatjuk, csak időközönként csoportosítva.

J. S. Ha mindenki őszinte volna, igen, — de...

F. J. Többet kellene tenni, mint beszélni!

Értesítés.

Tisztelettel tudatom a szőlőbirtokos urakkal, hogy nálam csakis

valódi Nechwille-féle AUSTRIA permetezők

kaphatók. Ugyiszintén legjobb minőségű

kénporozógépek

is már raktáron vannak.

Rézgálicra előjegyzéseket elfogadok.

PAUK VILMOS UTÓDA
vaskereskedő, TAPOLCZA.

RÉZ

előjeg

KAS

fűszer

Ugyanitt egy

HIRSC

BUDAPEST-SALO

BUDAPES

Külön oszt

Gyárt: Fa

téglagyárt

gépeket le

bevált sze

anyagvi

teljes tégl

Tervek és költség

Szölő

Közele

ellen v

Lisztha

peronospo

alatt garan

minden edo

„MA

Kapható: 1

ára kg.-kér

eladóknak

Szállítás:

előleggel,

Kizárólagos é

„MANN

Schwar

szőlőb

A balaton

Reggel 7

Délután 1

Este 8

K

Délelőtt 9

Délután 1

Este 9

Éjjel 1

U

Reggel 7

Délután 1

Este 8

RÉZGÁLICRA
előjegyzéseket elfogad
KASZÁS SOMA
fűszerkereskedő, Tapolcza.
Ugyanitt egy fiu tanoncnak felvétetik.

HIRSCH és FRANK
BUDAPEST—SALGÓTARJÁNI GÉPGYÁR ÉS VASONTÓ RT.
BUDAPEST VI. ARÉNA-UT 130.
Külön osztály: Téglagyári gépek.
Gyárt: Falitégla- és cserépsajtókat,
téglagyártó- és agyagmégmunkáló-
gépeket legújabb és legjobban
bevált szerkezetekben. Elvállalja
anyagvizsgálatok kivitelét és
teljes téglagyári telepek létesítését.
Tervek és költségvetések díjtalanul. Elsőrangú referenciák.

Szőlőbirtokosok!
Közeledik a szőlőbetegségek
ellen való védekezés ideje.
Lisztharmat (Oidium) és fűrt-
peronospora (Cholera) ellen 48 óra
alatt garantált biztos hatású és
minden eddigi porozószert felülmúl a

„MANNA“-POR.
Kapható: 25 és 50 kg.-os zsákokban,
ára kg.-ként 1 K 60 fillér. Visszont-
eladóknak megfelelő kedvezmény.
Szállítás: Májustól aug. hó végéig 10%
előleggel, maradvány utánvételezve.
Kizárólagos és egyedüli elárúsítók Magyarország és
Ausztria részére
„MANNA“-POR vezérképviselője:
Schwarz Jakab és Hiller Pál
szőlőbirtokosok Tapolcza (Zalamegye).

A nagyérdemű szőlőtulajdo-
nos urak szíves tudomására
hozom, hogy vidékünkön már
évtizedek óta használt és eddig
még mindig a legjobbnak
bizonyult eredeti és valódi
NECHWILLE-féle
AUSTRIA-
permetezőgépek

kizárólagos egyedárusítását
Tapolcza és vidékére átvettem.
E gépekből állandóan nagy
raktárt tartok. Dacára a folyton
emelkedő vörösréz-árakra,
ezen gépek ára nem változott!
Ha tehát jó valódi
AUSTRIA-
permetezőt
őhajtsz beszerezni, azt csak
nálam kaphatja.
STEINER ZSIGMOND
VAS- ÉS GÉPKERESKEDŐ
TAPOLCZA.

VÉDJÉTEK
a csukaszürke harcost
:: a 25 év óta legjobbnak bizonyult ::
Kaiser-féle
Mell-Karamellák
a „3 fenyővel”
Milliók használják
Köhögés
rekedtség, hurut, elnyálkásodás,
göres, szamárköhögés ellen, vala-
mint a főlhűlések megelőzésére
:: minden harcoshoz ::
6100 bizonyítvány magánosoktól és
orvosoktól a jó eredményről.
Étvágygerjesztő, izletes bonbon
20 és 40 filléres csomagokban és
60 filléres dobozokban kapható
Glazer Sándor gyógyszer-tárában Tapolczán
és J. Kovács Béla gyógyszer-tárában Balatonfüreden.

Szépirodalmi
ujdonságok.
Régi és új írók művei
raktárra érkeztek.
LÖWY B. könyv- és papirkereskedése.

Ragályok
ellen

most igen alaposan kell védekeznünk,
mert kolera, vörheny, kanyaró, tifusz,
himlő és egyéb ragályos betegségek
most fokozottabb erővel lépnek fel,
mint más időkben, miért is szük-
séges, hogy minden háztartásban egy
megbízható fertőtlenítőszer kéznél
legyen. A jelenkor legmegbízhatóbb
fertőtlenítőszer a

Lysoform

szagtalan, nem mérgező, olcsó és
eredeti üvegekben 1-25 kor.-ért min-
den gyógyszer-tárban és drogériában
kapható. Hatása Löffler, Vertun,
Pertik, Vas, stb. intézeteinek vizsgá-
latai szerint gyors és biztos, miért
is az összes orvosok beteggyak
fertőtlenítésére, antiseptikus kötözé-
seknél (sebekre és daganatokra), kéz-
és arcmosásra és ragályok elhárítá-
sára, stb. mindenkor ajánlják.

LYSOFORM-
SZAPPAN

finom, gyenge pipereszappan lyso-
formot tartalmaz és antiseptikus
hatású. Alkalmazható a legkényesebb
bőrre is: szépit, megpuhítja és illa-
tossá teszi a bőrt. Egy kísérlet és
Ön a jövőben kizárólag ezen szap-
pant fogja használni. Ára 2 korona.

FODORMENTA-
LYSOFORM

erősen antiseptikus hatású szájvíz.
Szájbüzt rögtön és nyomtalanul el-
tünteti és a fogakat konzerválja.
Használandó továbbá orvosi utasítás
szerint toroklobnál, gégebántalmak-
nál és nátha eseten gurgulázásra.
Néhány csepp elegendő egy fél
pohár vízre.

Eredeti üvege 2 korona.

Az összes lysoform készítmények
kaphatók minden gyógyszer-tárban,
drogériában. Kivánatra bárkinek
ingyen és bérmentve megküldjük
az „Egészség és fertőtlenítés”
című érdekes könyvet.

Dr. Keleti és Murányi
vegyészeti gyára Újpesten.

VASUTI MENETREND.
— 1916. május. —

Vonatok érkezése és indulása Tapolcza állomáson.

I. Érkező vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felől:

Reggel	7 óra 47 perckor	(csak Veszprém felől)
Délután	1 " 15 "	
Este	8 " 40 "	

Keszthely felől:

Dél előtt	9 óra 26 perckor
Dél után	1 " 16 "
"	4 " 58 "
Este	9 " 07 "
Éjjel	11 " 30 "

Ukk felől:

Reggel	8 óra 21 perckor
Dél után	1 " 18 "
"	4 " 55 "
Este	8 " 54 "

II. Induló vonatok:

A balatoni vasuton Budapest—Veszprém felé:

Reggel	3 óra 46 perckor	(gyszv. A.-p.-szab.-tól)
Dél után	1 " 28 "	
Este	9 " 15 "	(csak Alsóőrslig)

Keszthely felé:

Reggel	5 óra — perckor
Dél előtt	8 " 36 "
Dél után	1 " 30 "
"	5 " 02 "
Este	9 " 20 "

Ukk felé:

Reggel	4 óra 49 perckor
Dél előtt	9 " 34 "
Dél után	1 " 40 "
"	5 " 21 "

Első magyar általános biztosító társaság, Budapesten.

I. Tűz-, szállítvány-, jég- és betörés-biztosítási üzlet.

Ötvennyolcadik évi zárszámla 1915. január 1-től december 31-ig.

KIADÁSOK.		BEVÉTELEK.	
	korona	fill.	
I. Tűzbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek	3.881,927	92	
Függőben maradt károk tartaléka	1.481,543	61	
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levonásával	728,250	09	
Jóvedelmi adó és bélyegilletékek	424,026	11	
Postabérek	151,229	19	
Adományok hadicélokra	104,730	—	
A tűzbiztosítási fizetést terhelő igazgatási költségek	1.807,88	—	
Behajthatlan követelések leírása	24,591	48	
A háború folytán el nem számolt külföldi üzletek díjtartaléka	1.549,563	90	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után	10.638,862	97	24.793,306
II. Szállítványbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek	8,324	85	
Függőben maradt károk tartaléka	90,715	81	
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	2,795	26	
A következő évek készpénz-díjtartaléka a viszontbiztosított rész levonása után és minden megterhelés nélkül	100,000	—	201,885
III. Jégbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek	1.150,575	50	
Függőben maradt károk tartaléka	33,430	96	
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	305,709	75	
Bélyegilletékek	66,216	44	
Behajthatlan követelések leírása	1,261	52	
A folyó évben lejárt több éves jégbiztosítások esedékes tart.	244,165	28	
A következő évek készpénz-díjtartaléka	521,299	23	2.322,598
IV. Betörésbiztosítás.			
Kifizetett károk és költségek, levonva viszontbiztosítási károk és költségek	32,444	75	
Függőben maradt károk tartaléka	37,558	67	
Szerzési és igazg. költségek a viszontbizt. rész utáni bevétel levon.	119,125	27	
A következő évek készpénz-díjtartaléka	500,000	—	688,828
1915. évi nyereség			5.045,49*
			29.052,06†
I. Tűzbiztosítás.			
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	10.532,519	61	
A háború folytán el nem számolt külföldi üzletek díjtartaléka	1.296,659	57	
Tűzbiztosítások után bevett díjak és ille- tekek	21.176,963	74	
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	10.538,10	77	
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	903,532	26	23.376,574
II. Szállítványbiztosítás.			
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	100,000	—	
Szállítványbizt. után bevett díjak és ille- tekek	192,287	62	
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	170,041	96	
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	75,340	—	197,585
III. Jégbiztosítás.			
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	489,149	63	
Jégbiztosítások után bevett díjak és ille- tekek	5.158,803	15	
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	3.261,510	94	
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	45,318	22	2.431,765
IV. Betörésbiztosítás.			
Az 1914. évről áthozott készpénz-díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	500,000	—	
Betörésbiztosítások után bevett díjak és illetékek	562,492	87	
levonva: törlesztett és viszontbizt. díjak	285,678	02	
Az 1914. évben függőben maradt károk tartaléka	15,765	06	792,48
V. Egyéb bevételek.			
Szelvény-, takarékp., váltó- és egyéb kamatok, árfolyam- nyereség idegen pénzüemek után, valamint társasági házak tiszta jövedelme			2.233,651
			29.052,06†

VAGYON.		Mérlegszámla 1915. december 31-én.		FEHÉR.	
	korona	fill.		korona	fill.
Központi pénzkészlet	602,740	47	Részvényalapítók	8,000,000	—
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék:			Nyereményváltók	8,000,000	—
külön kimutatás szerint	47,101,025	06	Külön tartalék*	1,616,82	69
Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapjának értékei:	3,748,559	—	Jégbiztosítási külön tartalék	2,000,000	—
Ormody Vilmos-alap értékei:	99,165	33	Készpénzdíjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	11,900,061	24
„Ormody Amélie alapítvány” értékei:	42,832	99	A háború folytán el nem számolt külföldi üzletek díjtartaléka	1,549,563	90
Első magyar általános biztosító társaság „Tűzoltók segélyalapja” értékei, letétben a m. kir. állampénztárban	55,503	13	Függő károk tartaléka:	1,342,049	05
Átmeneti kamatok	178,147	36	a) a magyar hadicélokra feljegyzett kötvényekre b) egyéb követelési m. részvények	15,000,000	—
Lezárított váltók	1,027,709	—	c) többi évekről eddig fel nem vett osztalékok	2,100,912	59
Társasági házak	5,083,714	53	Tisztviselők és szolgák nyugdíjalapja	20,891	—
Különféle adósk:	3,843,027	29	Különféle al. adó:	3,750,114	03
a) Pénzkészlet és maradványok a képviselőtagoknál	1,725,219	38	Élethbiztosítási osztály folyószámlán	1,739,034	03
b) Maradványok idegen biztosító intézeteknél	2,117,808	—	1915. évi nyereség	5,045,49	—
	63,18,0	30		63,18,0	30

II. Élethbiztosítási üzlet.

KIADÁSOK.		Ötvenharmadik évi zárszámla 1915. január 1-től december 31-ig.		BEVÉTELEK.	
	korona	fill.		korona	fill.
Visszatartott kötvényekért	2,595,071	78	A múlt évi áthozott díjtartalék	180,818	27
Halálesetek után kifizetett károsszeg	1,367,576	35	Befolyt díjak: ez évben kiállított kötvények után	1,981,561	18
Lejárt kiházasítási tőkékért	3,962,113	13	az előbbi években kiállított kötvények után	245,418	42
Kiházasít. biztosításoknál haláleset követk. díjvisszatérítés	311,713	71	a biztosított tőke emelésére fordított nyeresémények	198,114	51
Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	485,787	64	Illetékek	393,041	12
Bélyegkeért	1,191,247	74	Levonva: törölt kötvények és díj- nyújtások	26,176,809	13
Irodai bér, postadíjak, nyomtatványok, uti- és egyéb költs.	339,923	45	nyújtások	1,304,173	80
Tiszti fizetések	89,27	91	viszontbiztosítási díjak	1,077,778	82
Adóért	5,128	78	Kamatjévedelem	8,612,6	19
Orvosi díjakért	79,114	25	Múlt évi függőben volt károk és díjvisszatérítések tartaléka	1,518,551	46
Szerzési és díjbehajtási költségek	4,900	—	Múlt évi függőben volt kiházasítási tőkék tartaléka	776,796	74
Behajthatlan tartozások leírása	1,900,415	04			
Kiszorított biztosítások tartaléka	1,900,415	04			
Díjtartalék az év végén	2,595,071	78			
1915. évi nyereség					

VAGYON.		Mérlegszámla 1915. december 31-én.		FEHÉR.	
	korona	fill.		korona	fill.
Értékpapírok és kamatozólag elhelyezett tőkék külön kimutatás szerint	192,09,7	57	Díjtartalék a viszontbiztosított rész levonása után	19,034,319	53
Tulélési csoportok értékpapirjai:	71,295	40	A nyereségnyereséssel biztosítottak biztosítási alapja	1,029,303	99
Átmeneti kamatok	1,489,020	91	Kiházasítási tőkék nyereséménye	80,081	93
Jelzálog-kölesönök	389,900	—	Függőben levő károk és díjvisszatérítések tartaléka	2,595,071	78
Kötvénykölesönök	5,001,08	—	Tulélési csoportok számlája	1,307,577	43
A központ tartozása folyószámlán	1,739,063	03	Előre fizetett díjak	71,080	28
Vezér- és ügynökök és mások tartozásai	80,982	02	Fel nem vett nyeresémények 1914. évről	20,79	96
			Kiszorított biztosítások tartaléka	4,000	—
			Viszontbiztosító intézetek és mások követelései	182,219	93
			1915. évi nyereség	1,099,429	49

Budapest, 1915. december hó 31-én.

Frank Henrik, a központi könyvezés főnöke.

Az igazgatóság:

Balaban Adolf, Berzeviczy Albert, Gergely Tódor, Hajós József, báró Harkányi Frigyes, Ormody Vilmos gróf Zichy János

A fenti zárszámlákat és mérlegeket megvizsgálván, azokat a törvényben s az alapszabályokban meghatározott elvek szerint készültnek és azok egyes tételeit a fő- és segédkönyvekkel teljesen megegyezőnek találtuk.

Budapest, 1916. március hó 23-án.

A felügyelő bizottság:

Burchard-Bélaavary Konrád, Libits Adolf, Németh Titusz, báró Radvánszky Géza, báró Uechtritz Zsigmond.

Lendvay Vilmos
titkár.

Ügynökségi képviselő:
id. Lessner József.

Brandlhofer Antal
cégjegyző.

Nyomatott Lówy B. gyorsajtóján, Tapolczán.